

Organizačný poriadok súťaže

Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko

Čl. 1

Základné ustanovenia

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky vydáva v súlade so Smernicou č. 58/2021, reg. č.: 2021/22730:1-A2200, ktorou sa mení a dopĺňa Smernica č. 23/2017 o súťažiach, tento organizačný poriadok súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko.

Čl. 2

Poslanie súťaže

- (1) Vyvolať hlbší a systematický záujem žiakov o slovenčinu, jej ľubozvučnosť a výrazovú bohatosť. Umožniť im vyjadriť osobný vzťah k slovenskému jazyku a pocit hrdosti na jednu zo základných národných hodnôt Slovákov.
- (2) Pestovať vzťah žiakov k Slovensku, jeho minulosti, prítomnosti a budúcnosti, upevňovať a prehĺbovať ich záujem o významné udalosti zo života Slovákov, o významných dejateľov slovenského národa, o kultúrne tradície, súčasné dianie a smerovanie. Formovať a upevňovať povedomie mladej generácie k slovenskej štátnosti, lásku k Slovensku.
- (3) Prispievať k rozvoju žiackej tvorivosti formou slohových úloh, ale i pokusov o umelecké vyjadrenie myšlienok v podobe básní a prozaických žánrov. Podporiť rozvoj talentu žiakov a pomáhať pri prezentácii ich schopností.
- (4) Umožniť učiteľom slovenského jazyka a literatúry, dejepisu a iných predmetov, aby tému súťaže motivačne využívali vo vyučovacom procese a v záujmovej mimoškolskej činnosti.

Čl. 3

Charakter súťaže

- (1) Súťaž je celoštátna s medzinárodnou účasťou, dobrovoľná, určená pre žiakov všetkých typov a druhov základných a stredných škôl, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky, a pre žiakov všetkých typov a druhov základných a stredných škôl v zahraničí, ktorí majú záujem o slovenčinu a Slovensko.
- (2) Súťaž je jednou z foriem záujmovej činnosti žiakov. Rozvíja aktivitu, originalitu žiakov a flexibilitu ich myslenia, podnecuje ich citovú zainteresovanosť na literárnom stvárnení témy súťaže.
- (3) Vyhlasovatelia vyhlasujú nový ročník súťaže vždy na začiatku školského roku v médiách pod monotematickým heslom Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko. V jednotlivých ročníkoch sa môže tematické zameranie špecifikovať a aktualizovať, napr. na významné výročia, udalosti alebo osobnosti Slovenska v minulosti a súčasnosti.
- (4) Vyhlásenie súťaže sa uskutoční prostredníctvom webového sídla vyhlasovateľa a rovnako na internetových stránkach jednotlivých spoluvyhlasovateľov.
- (5) Súťaž sa usporadúva každoročne v súlade s týmto organizačným poriadkom.
- (6) Výsledky súťaže sa slávnostne vyhlasujú v Nových Zámkoch pri príležitosti aktuálnych výročí.

Čl. 4

Vyhlasovatelia a usporiadatelia súťaže

- (1) Hlavným vyhlasovateľom a finančným gestorom súťaže je Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.
- (2) Spoluvyhlasovateľmi súťaže sú: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Matica slovenská, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s. r. o., Vydavateľstvo Matice slovenskej, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, Spolok slovenských spisovateľov a ďalšie subjekty.
- (3) Hlavným usporiadateľom súťaže je Národný inštitút vzdelávania a mládeže (ďalej NIVAM) ako rezortná inštitúcia Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.
- (4) Na základe uznesenia organizačného výboru NIVAM vymenúva spoluusporiadateľa súťaže so sídlom v Nových Zámkoch. Ďalšími spoluusporiadateľmi a súčasne sponzormi celoštátneho kola súťaže sú: mesto Nové Zámky, Miestny odbor Matice slovenskej Nové Zámky. Sponzormi súťaže môžu byť aj iné subjekty, a to na základe ich navrhnutia členmi organizačného výboru a po ich odsúhlasení výborom.
- (5) NIVAM vymenúva organizačný výbor, ktorého členmi sú zástupcovia vyhlasovateľov a usporiadateľov súťaže a dlhoroční spolupracovníci. Výbor zasadá spravidla štyrikrát do roka. Úlohou výboru je organizačne zabezpečiť príslušný ročník súťaže, navrhnúť kultúrny program na slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže a spracovať rozpočet súťaže.

Čl. 5

Organizácia súťaže

- (1) Súťaž sa organizuje v štyroch kategóriách:
 - a) I. kategória
Žiaci základných škôl: 1. – 4. ročník (1. stupeň)
 - b) II. kategória, ktorá sa môže členiť na podkategóriu 2A a 2B:
Žiaci základných škôl: 5. – 9. ročník (2. stupeň)
Žiaci gymnázií s 8-ročným štúdiom: príme – kvarta (1. – 4. ročník)
 - c) III. kategória Žiaci gymnázií
Žiaci stredných odborných škôl a učilíšť
 - d) IV. kategória – zahraniční súťažiaci
Žiaci základných a stredných škôl zo zahraničia, v ktorých sa vyučuje slovenský jazyk, súťažiaci vo vekových kategóriách podľa organizačnej štruktúry svojich škôl (najmenej však vo dvoch kategóriách: v kategórii pre základné školy a v kategórii pre stredné školy).
- (2) Súťaž sa uskutočňuje vo všetkých kategóriách prostredníctvom postupových kôl:
 - a) školské koly; usporiadateľom školských kôl je príslušná základná alebo stredná škola; škola môže na základe vyhodnotenia kvality prác poslať súťažné práce v každej kategórii;
 - b) celoštátne kolo s medzinárodnou účasťou.

Čl. 6

Vedenie súťaže

(1) Z poverenia Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, NIVAM po konzultáciách s vyhlasovateľmi a spoluvyhlasovateľmi navrhuje, schvaľuje a vymenúva do celoštátneho kola trojčlennú porotu alebo viac trojčlenných porôt pre každú kategóriu.

(2) Porota v celoštátnom kole v každej kategórii určí kandidátov na:

- jednu hlavnú cenu;
- jednu cenu poroty;
- desať čestných uznání;
- jednu osobitnú cenu poroty.

Súčasťou ocenenia sú najmä knižné dary.

(3) Porota v celoštátnom kole v každej kategórii:

- a) môže rozhodnúť o určení väčšieho počtu kandidátov na ocenenie, ak budú súťažné práce výnimočné;
- b) nemusí určiť stanovený počet kandidátov na ocenenie, lebo to závisí od úrovne a počtu súťažných prác;
- c) môže v prípade mimoriadnej kvality ocenej žiackej práce navrhnúť na ocenenie aj učiteľa, ktorý žiaka viedol. Pri väčšom počte úspešných prác môže získať ocenenie aj škola.

Čl. 7

Priebeh súťaže

Školské kolá súťaže

(1) Školskému kolu súťaže môžu predchádzať triedne kolá.

(2) Organizovaním a obsahovým zabezpečením školského kola súťaže poveruje riaditeľ školy odbornú komisiu, prípadne menovite učiteľa slovenského jazyka a literatúry alebo iného pedagóga.

(3) Riaditeľ školy vytvára priaznivé podmienky na zapojenie žiakov do súťaže a na uskutočnenie školského kola.

(4) Odborná komisia určí najviac päť víťazných prác žiakov v danej kategórii, ktoré postúpia do celoštátneho kola.

(5) Víťazné práce žiakov škola zaeviduje a zašle elektronicky prostredníctvom formulára na adresu uvedenú v texte vyhlásenia príslušného ročníka súťaže do termínu určeného vo vyhlásení organizačného výboru aktuálneho ročníka. Škola zodpovedá za správnosť údajov, za platnú prihlášku do súťaže sa považuje kompletne a správne vyplnený formulár s priloženým súborom súťažnej práce vo formáte Word (.doc, .docx).

Celoštátne kolo súťaže

- (1) NIVAM zaeviduje platné elektronické formuláre so súťažnými prácami podľa kategórií a elektronicky ich zašle členom porôt na posúdenie, vyhodnotenie a určenie kandidátov na ocenenie žiakov, prípadne učiteľov a škôl.
- (2) Porota v každej kategórii zašle výsledky hodnotenia NIVAM s krátkou správou o priebehu a úrovni súťaže v termíne, ktorý určí pre daný rok organizačný výbor.
- (3) Slávnostné vyhodnotenie celoštátneho kola súťaže sa uskutočňuje v Nových Zámkoch pri príležitosti aktuálnych výročí. Organizátor (škola) celoslovenského vyhodnotenia zašle správu s priloženými dokladmi NIVAM do 30 dní od uskutočnenia slávnostného vyhodnotenia.
- (4) NIVAM vyhotoví písomný záznam o priebehu, úrovni a výsledkoch súťaže a zašle spoluvyhlasovateľom a usporiadateľom do 30 dní od obdržania všetkých podkladov od poroty v každej kategórii a školy, ktorá organizuje celoslovenské vyhodnotenie.
- (5) Zborník ocenených prác pripraví a jeho vydanie organizačne a finančne zabezpečí Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Čl. 8

Práva a povinnosti súťažiacich a usporiadateľov súťaže

- (1) Právo prihlásiť sa do súťaže má každý žiak z každého typu a druhu základnej a strednej školy zo Slovenskej republiky a každý žiak z každého typu a druhu základnej a strednej školy v zahraničí, ktorého téma súťaže zaujme.
- (2) Každý súťažiaci musí vyplniť prihlášku vo forme elektronického formulára do súťaže, ktorá obsahuje tieto identifikačné znaky:
 - meno a priezvisko žiaka;
 - vek žiaka;
 - presný názov školy a presnú adresu;
 - presnú adresu žiaka;
 - mejlovú adresu školy;
 - názov štátu (v prípade zahraničných súťažiacich);
 - triedu;
 - školský rok;
 - meno a priezvisko učiteľa, ktorý usmerňuje žiaka;
 - názov súťažnej práce;
 - správne zaradenie do kategórie (v prípade, že sa vo vyhlásení pre príslušný rok II. kategória člení, vyžaduje sa vo formulári zaradenie do 2A (5. – 6. ročník) alebo 2B (7. – 9. ročník)).
- (3) Práce žiakov spolu s prihláškami do súťaže zašle škola elektronicky formou formulára (vo formáte Word) na adresu uvedenú v texte vyhlásenia príslušného ročníka súťaže pri dodržaní postupu, ktorý bude uvedený vo vyhlásení.
- (4) Povinnosťou súťažiacich a usporiadateľov súťaže je oboznámiť sa s organizačným poriadkom súťaže a dodržiavať ho.

Čl. 9

Finančné zabezpečenie súťaže

- (1) Celoštátne kolo súťaže finančne zabezpečuje Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.
- (2) Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky ako spoluvyhlasovateľ súťaže finančne zabezpečuje prípravu a vydanie zborníka a kultúrneho programu na slávnosť vyhlásenia výsledkov súťaže. Ostatní spoluvyhlasovatelia celoštátneho kola Matica slovenská, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, Vydavateľstvo Matice slovenskej, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, Spolok slovenských spisovateľov, prípadne ďalšie subjekty prispievajú na zabezpečenie súťaže podielom, na ktorom sa dohodli.
- (3) Súťažiacim žiakom a učiteľom zo Slovenskej republiky v celoštátnom kole uhrádza náklady na cestovné a ubytovanie vysielajúca organizácia podľa platných predpisov a náklady na stravné uhrádzajú vyhlasovatelia súťaže z prostriedkov určených na súťaž podľa platných predpisov.
- (4) Zahraničným súťažiacim a učiteľom v celoštátnom kole uhrádzajú náklady na cestovné, stravné a ubytovanie vyhlasovatelia súťaže z prostriedkov určených na súťaž podľa platných predpisov.
- (5) Finančné prostriedky v celoštátnom kole sú určené na uhradenie týchto nákladov:
 - a) ocenenia pre žiakov
 - hlavné ceny,
 - ceny poroty,
 - čestné uznania,
 - osobitné ceny poroty;
 - b) ocenenia pre učiteľov;
 - c) ocenenia pre školy;
 - d) diplomy;
 - e) zborníky víťazných prác;
 - f) odmeny porotcom;
 - g) organizácia a realizácia slávnostného vyhodnotenia súťaže s kultúrnym programom.
- (6) Usporiadatelia celoštátneho kola súťaže každoročne spracujú rozpočet a zašlú vyhodnotenie v lehote 30 dní od slávnostného vyhodnotenia NIVAM a Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky.

Čl. 10

Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaže

- (1) Počas organizovania súťaže musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len "bezpečnosť") všetkých účastníkov súťaže.
- (2) Súťažiacich žiakov sprevádzajú a zodpovedajú za ich bezpečnosť pedagogickí zamestnanci školy alebo iné plnoleté osoby poverené riaditeľom školy.
- (3) Na účasť súťažiacich žiakov, ktorí nedosiahli vek 18 rokov, je potrebný súhlas ich zákonného zástupcu.

Čl. 11
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa organizačný poriadok, súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko, schválený Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky pod číslom 2022/12488:3-A2200 zo dňa 2. septembra 2022.

Čl. 12
Schválenie a účinnosť

Tento organizačný poriadok schválilo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky dňa 02. augusta pod číslom 2024/16691:2-E9171 a nadobúda účinnosť od 01. septembra 2024.